

הַדָּר

השומר הדתי

יו"ל ע"י ההנהגה הראשית
לכנסת, השומר הדתי בקרקוב

ב"ה.
קרקוב, סבת תרצ"ג

התכן:

- עם הגליון - יוסף
- על סף הבגרות - יוסף וינר
- בחזית הנוער - אליעזר אונגר
- לעולים (שיר) - צבי שטייף
- ישראל (שיר) - רחל ריזן (ירושלים)
- לקראת האחד - ישראל מובחר (בסטר)
- כרוז ההנהגה העליונה

מחיר 50 גרוש.

שנה ב'
גליון א'

הפִּיצוּ אֶת עֵתוֹנְנוּ!

כל הקנים מתבקשים לשלח את הכסף בעד העתונים
תיכף אחרי קבלתם ע"י הטשקים המצורפים.

הפִּיצוּ אֶת עֵתוֹנְנוּ במספר הגון ושלחו מיד את הכסף,
בכדי לאפשר לנו את הוצאת הגליון השני על חג הפורים.

עם הנג'יון.

ושוב נסיון. נסיון לתת פה לתנועה.

עלובה התנועה הנטולה כח-הבטוי. ואחת היא תנועתנו, היחידה כמעט בישראל, הטובעת במ"ט שערי שתיקה. בתהום השתיקה עוד נבלע כדגים במצולה! הלואי ואתבדה.

העתון הוא הקשר והגשר. מקרב רחוקים-קרובים מקצוי הארץ. על ידי העתון גם גדלה הלחש-הרחש במעמקי התנועה; התסיסה, ההתלבטות, השועה הגדולה לישע ופדות.

ויש הפעם האמביציה הקדושה לכונן בזה ירחון קבוע. היקום החזון, יהיה היעמד? התדע התנועה להעריך את המאמץ ולסיע בידי הקנאים, מקיימי מצות השעה? עגום הוא המצב בתנועה. אין קשרים בין חלקיה השונים. אין השפעת גומלין, אין בירור הדדי, אין שתוף פעולה. ומתוך כך-התפוררות היסודות. והתקופה דוקא מכריעה בחיי ישראל: התגוששות הכחות בצבור. הצטללות. תוך כדי זעזועים חברתיים קשים ותמורות כלכליות המורות.

התמוטטות בניני-עד והתרוששות מעמדות בצורות מחד-ומפעל קונסט-רוקטיב-חלוצי בארץ ובגולה מאידך. ואנו-מן הצד. בצדי דרכים. אצל החיים ועל ידם. ואנו המפגרים, הנחשלים, הנגררים אהרי סינורה של אמא!..

היש בנו כח, היספיק הכח לעמידה גברית מאוששת? המפכה בנו רעננות-הנעורים וחמדת-החיים? המפעפע בנו לשד-העלומים? נקום ונפעל ונעפיל, ונחתר קדימה בעקשנות מאומצת! ולא—אבדנו, אבדנו! של נעליך מעל רגליך ושב בדד ודומם, דמע ואל תתן פוגת לך: היתה התעוררות והתנדפה, היה חלום ויגו!... כצל עבר, כענן כלה, כאבק פרח...

להיות או להדל! שאלה גורלית - שאלת הקיום.

ואנו נתבעים לענות ברורות ולאחר. ללא התחמקות וללא סלופים. אין שום הצדקה לפרפורי-שוא לפרכוסי-סרק. לחיים או להדלון!

הגיעה השעה לסכם את „היש" שלנו. בכח ובפועל. ולגבש את הופעתנו החברתית על כל גלוייה, על האורות שבה והצללים. הגיעה שעת הקונקרטיזציה הגדולה של ערכינו הנוזלים, לתת אותם בדפוס מוצק. יצטללו. יתבהרו לאור הגשמתם במציאות החיה.

על סמך הנסיון שנאגר במחנה במשך ארבעת השנים עלינו לציין בבהירות רבה את מגמתנו בחנוך, את קו-פעולתנו בהכשרה ובעליה, את דרכנו בחברה! את יחסינו לגושים ומאורעות שונים בישראל, בציונות, בישוב ובתנועה-את כווננו, הגיעה לנו שעת התפלה בצבור.

תפלה בצבור חיובה היא על כל אדם בישראל. ולנו יש כבר בית-כנסת, יש גם קהל מתפללים, אף שציי"ם מן המוכן. אין אנו הסרים אלא הבימה. וזוהי אשר החילונו להקים.

יבוא עמנו אל בית-כנסתו ויתרכזו מסביב לבימתו!

קו לקו. נכנס ונצבר את המפוזר והמפורד ברחבי-התנועה ויצא הצו; צו לצו: להתנערות ולהזדקפות, לחיים וליצירה!

על סף הבגרות.

א.

אנו מתבגרים. זהו הסמן המובהק ביותר של תנועתנו הצעירה ואנשיה הצעירים.

אנו מתבגרים. הכלל המאורגן, הרבים המלוכדים, הגוף הצבורי המחוסן, החברה המתרוננת-המתרעננת של הנוער הדתי-הלאומי והפרט המבודד בתוכה, התנועה בשלמותה והיחיד בה ועמה.

בקטנים התחלנו ובקטנות. באנשים צעירים ובמעשים פעוטים ללא נסיון בחיים, ללא הכרה בחברה, ללא יחסים ועמדה בה. כלמעשי ילדות התיחסו אל ה„שומר“. מן החוץ וגם מבפנים. האהד שחק בכפתורים, השני בכדור, השלישי באולר והרביעי — ב„שומר“. משחק כזה!

ועתה גדלנו. התבגרנו. מחושלים ומפורזלים. למעשה ובמחשבה. עתה בשלנו, גמלנו.

מסטיכית הילדות — המשחק — עברנו דרך יסוד הנערות — החלום — והגענו למצב דהאידיא — לבגרות מאוששת, לבגרות בעלת המעשים והמפעל. הגברות העולה!

אתמול עוד עמדו לפניך תינוקות, ותינוקית היתה התנועה — ותפן כה וכה ותרא והנה איש! „א מענטשעלע“.

הזמן אינו עומד במקומו. זורם, חולף, שוטף, והאנשים עמו. כל אדם כך והנוער עאכ"ו וכבר אמר ההוא יוני הרקליט שמו: פעמיים לא תרד לנהר אחד לטבול. בשניה תהיו שניכם אחרים. גם אתה וגם המים. הזמן - ספינה. ובכל יום ויום מפליג העולם בספינת הזמן להופי הנצחר העבר וההיסטוריה „מה עדשה זו עשויה כגלגל כך כל העולם עשוי כגלגל“. שקטים היינו בילדותנו ללא תביעות וללא הליכה בגדולות. ושורת-ההגיון נותנת: תינוק בא לעולם על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו, או על עסקי מקרא ומשנה שואלין אותו: קרית, שנית? בשנים הראשונות אבא-אמא מלטפים ומטפלים בגוף, בחמר, בנושא הרוח לעתיד. והצבור — כיחיד! וכבר עמלו וטרחו חכמי-החברה למצוא דמיון מלא בין מבנהו של הצבור למבנהו של היחיד. ראש מול ראש, עצבים מול עצבים וכן כסדר (זכור ד"מ: האסכולה האורגנית). ואנו אף אנו פרוצס-הגדול והצמיחה, ההתרחבות וההתפשטות העסיקו אותנו עד כה ובלענונו. כעת הכל משתנה, מתחדש. אנו מתבגרים! התנועה ואנשיה. ובתוך מציאות קשה הם מתבגרים אנשינו. במצב חמור, מיואש, קטסטרופלי. והם מבקשים פתרון ללבטי-חיים ומחפשים מוצא ואפיק למרץ הרב, שהצטבר במחנה וביחיד. בכל תאי-הישות. הגשמה הם דורשים, מקום בחיים ואחווה בהם, אחווה ריאליית במציאות הממשית היום-יומית, התערות, השתרשות.

וזהו שאלת-השאלות של היום. השאלה בהא הידיעה. השאלה החריפה ביותר — שאלת הקיום. תכלית וטעים לחיים. ותכלית אין פירושה הקרירה של האבות. זו אינה מספיקה; תכלית בשטח ההגשמה האשית, בתחום-התנועה ובמסגרת הרעיון המחייב: וחי בו ולא רק שיהגה בו. נעשית אקטואליית שאלת העליה וההכשרה אליה גם מצד זה, מצד ההכרח שבחיים.

אנו מתבגרים וזה יפה. אנו מתבגרים וזה גם מחייב! על סף ההתבגרות!

ב.

ברי לנו: הגיל הצעיר של אנשינו, האופי החנוכי של התנועה ואמצעי הספציפיים, וכל הקומפלקס הפסיכולוגי של אנשים, שכבר מראשית ילדותם ספגו לקרבם וינקו אימפולסים והכרה, משאת-נפש והלך-רוח בכוון מסוים — כל זה מיחד אותם לחטיבה ארגונית-חנוכית מובדלת משאר האנשים בתנועה החלוצית-הדתית שלנו, שאך בבגרותם, בתקף כמה גורמים אביקטיביים, הגיעו לרעיון ולדרך הגשמתו. ולפיכך לא תמיד הולמת אותנו ההכשרה החלוצית הבוגרת, והלכך — ההכשרה השומרית הספרטית — בגבולות השלמות לתנועה כולה והחרדה לה וגורלה — היא כעת צו השעה.

נקודות-ההכשרה צריכות להפך מחנות-הרכוז לתנועה. כאן צריך להצטבר ולהתבצר כל המרץ שלנו, כל הטוב והמשובח בחמר האנושי. רק כאן בדרך זו, הערובה להצלחת עבודתנו. העיר על חייה המסובכים והמחודדים אורבת לנו למפעלנו. קודעת ממנו אברים, אברים. אבר מן החי; מציפה אותנו בנחשולים אנטי-דתיים ואנטי-חלוציים. מסכנת את קיומנו. שמה לא לא אחת את כל מאמצינו. לא יועילו הבית הדתי וההנוך הדתי, אף לא השעות האחדות בקן. הסביבה היא כנגדנו. חסרה „הישיבה“ של הדור הקודם, שלא היתה מוסד חנוכי גרידא, אלא גם ובעיקר סביבה, אירה לעשרים וארבע שעות ביוממה, „בשכב ובקומך“. לכל רמ"ח האברים. נוסף לזה גם ביה"ס הדתי וגם ההסתדרות לקויים בעניות גדולה במחנכים ובמדריכים, שיביעו כמעין הנובע דתיות עמוקה, התלהבות רליגיוזית, עז-האמונה וחמדת החיים ושיוכלו להדביק את צעירי ישראל בכל רעננות-הנוער אש-דת, אקטיביות דתית, אינציאטיבה יוצרת, גבורת-הרצון ופטוס חלוצי.

העיר ממיתה את החוש האלימנטרי של הסתכלות והתבוננות, מצמצמת את ההסתערות לכבושים ולהתפשטות. החלש נופל מנוצה לגמרי, מתבוסס ומפוצץ תחת אפני-החיים. והגבור אף הוא עסוק יום ולילה בהגנה ובדחית ההתקפות! בעיר הננו בודדים, אם גם נהיה למיליונים. בעיר כל אחד מאתנו מוצב לבדו, בתקף החיים ותנאיהם, על מערכות מיוחדות של הזית-המלחמה בחייה, בלי אפשרות של שתוף הכחות ואחוד הפעולות. בעיר הננו עשרים, מאה וכו' יחידות, שלא תגיענה אף פעם לידי כוח משפיע-מכריע. בעיר יש לו לכל אחד אויב כנגדו, הגדול והגבור ממנו פי-כמה. והאחד קשה לו לעזר לשני, לעמיתו רחוק-המקום, רחוק-הזמן, שנוי התנאים וכיוצא בהם בגו. בקבוץ נתנת היכולת ליצור את היותנו, צורת קיומנו, ההוי המשותף, החדש. פה הופכים עשרים או מאת היחידים להיות עשרים או מאה אחת, אחודה, מאוחדת — עשרים או מאה שהם יחידה אחת, שאם גם בכמותם הם שוים למספר הקודם הרי באיכותם הם מהוים כעת כוח אחר לגמרי, חדשי כוח, שיכול להרוס ולסתור ולבנות ולהשיל. לדחף התקפות של אחרים ולהתחיל בהתקפה עצמית, משלהם. אינו דומה כחן של חמש אצבעות ממושקות לכוו של אגרוף אחד, מקומץ ומכווץ. קול הרבים — אדיר. מלתם — פקודה, פקודתם — חוק ולא יעבור. גזירה, דיין הנוקב את ההר. הר המעצורים והמכשולים.

סוף דבר: הן במונח הדתי והן במונח החלוצי, הארץ-ישראלי עומדת הסביבה הגלותית של העיר והעירה בסתירה גמורה למאוינו ותפיסותנו, ולכן רק בצורת-חיים זו הערובה לנצחון.

ג.

יוצא: לא על ההכשרה כבי"ס להקנית מקצוע מדובר בזה, אף לא כעל מקום לפתוח-השרירים ולא כל שכן על ההכשרה בתור „אפקומעניש“ לשם קבלת סרטיפיקט — הכונה כאן לצורת חיים, להוי החדש — חיים בעבודה ובקבוץ, בקבוץ העבודה. קבוץ זה עתיד לגדל לנו איש המדות, תרתי משמע: בגוף וברוח. שופע און, כובש. טיפוס מובהק של חלוץ מרדני, עקשני, שריטמוס דמו יקלח לקצב-העבודה ולנשימת העבודה.

לעבודה אנו שואפים ועליה אנו מצוויים. מצוה, שהזמן גרמה. אלא מאי? קשי פסיכולוגי יש בדבר. קשה לו לאדם לעבור ולהסתגל לעבודה במקום מולדתו. ומה יעשה בחור בישראל, הרואה, שיצר-העבודה מתגבר עליו? ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ופשוטים, ויחצב האבנים, ויהטב עצים, וישאב מים ויפשט נבלה בשוק ואל יצטרך לבריות.

והעבודה לא רק מקור לפרנסה, היא גדולה מזו: חובה היא לאדם וזכות. אשריה שזכה לכך. להוסיף נפך משלו ליצירת הבורא. מקום הניחו לו היוצר והדורות הקודמים להתגדר בו. ליצור, לחדש, לתקן.

ועבודה זו, החיים בעבודה, עצם-העבודה משנים את האדם ביסודו, מגלים בו ומפתחים כחות חדשים, רעננים; סגולות חדשות, מדות מהוקצעות, יחסי אדם משופרים, ומרדמים את התכונות היוצאות דופן-תוצאות החנוך המקולקל בגלות. אחר הוא האדם בהיותו פועל ואחר בהיותו „אינטליגנט“.

האדם התרבותי הבודד של תקופתנו אומלל הוא מאד מבחינה פסיכולוגית. שופך וזולש באמונתו הפנימית. שסוע-קרוע. („הקרע שבלב“) מחוסר-הבטחון בכחותיו העצמיים, אכול הספקות וההסוסים, חדל אונים כלפי ההויה, נדכא מאד מדי הסתכלות בקוקמוס הנאדר-הנהדר. נעדר שויון המשקל הרוחני-הנפשי מאוכזב מהישגיו המעטים בשדה היצירה והכבוש, מזולזל בחשיבות-מעשיו, כחגב הוא בעיניו. „תסביך הנחיתות“ המפורסם!.. הקבוץ יחנך לנו את האדם השלם, המאמין, האופטימיסטון, בעל המבט הבהיר והמוזהר, הצועד בטוהות לקראת תפקידיו. הקבוץ יחנך לנו „משוגעים“ לאותו דבר, „משוגעים“, שיעמדו תמיד הכן לשורות התנועה, „מטורפים“ ל„הפועל המזרחי“, שאם לא היה קיים עד כה היו הם המקימים אותו, היוצרים אותו. אש תמיד תוקד בהם, אש קדש, ולא תכבה. אש תמיד על מזבח-הלבבות!

הקבוץ — מקלט-עזו, מפלט בטוח, אי-הצלה, נקודת המשען. — נקודה ארכימדית לתקע בו את יתדותינו ולהניע את כל העולם כולו. הקבוץ — מנוף כביר ללכוד התנועה ובצורה. בקבוץ יתרקם הצבור הדתי, הצבור המתפלל! במקום היחיד באים הרבים ומטביעים את חותמם הם בחיים. האופי הדתי יתבלט כאן ויחשף כאן.

הקבוץ פירושו יצירת מסגרת חברתית חדשה. ולאורה של ההגשמה העצמית הקבוצית נחנך את צעירינו.

אין אנחנו צריכים ויכולים להיות הסתדרות של מסכימים לאידיאה אחת, הסתדרות הגזרת רק על השקפות חברה, ללא הטלת עול ההגשמה עליהם; כתבטלנים, מבלי-עולם, אשר בשעת רצון יתנו לתנועה את המיותר להם, את העולה להם בנקל. אף לא איזה מחלקה להכשרה ועליה או לנוער ע"י המפאגה הפוליטית. עלינו להיות הסתדרות חנוכית-חלוצית של חבר אנשים, המעפילים בקנאות יעילה והמגשימים ברציפות והתמדה, יום-יום ושעה-שעה, את יעודי התורה והעבודה. הסתדרות החותכת לעומקי הגוף והנפש, התובעת את כל האדם, בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו — את כל חייו. ללא שיורים. הקבוץ יחנך את החבר להיות מעורה בתנועה ומושרש בה גוף אחד, רוח אמת, שאיפה אחת. בקבוץ נחנך את אנשינו באהבת שמים וארץ — ארץ האבות והבנים, אהבה שאינה תלויה בדבר, אהבת דוד ויונתן, שאינה בטלה לעולם, מבלי להזקק אך ורק לבסוסים רציונליים פרוגנוזיים-דיאלקטיים, שסופם להתבדות ובמסקנתם המה גוררים אהריהם גם את המסובב. אהבתנו לקניני האומה — לכל הקנינים, הדתיים, הלאומיים והחברתיים, — כאהבת בן לאביו ולאמו — אהבה ללא פלפולים וחקירות, אהבה טבעית, ראשונית, אינסטינקטיבית, כאל עצם מעצמנו ובשר מבשרנו. אין החי שואל על מה ולמה הוא חי ואין האוהב שואל על מה ולמה הוא אוהב. אין שואל!

ד.

אולם גם לחיי הקבוץ גופא צריכים הכשרה. הכשרה להכשרה. הכשרה בסניף ובקן. כבר בארגון העירוני צריך להתחיל בפעולה תרבותית-חנוכית יסודית, שרשית. אל הקבוץ צריך לבוא מזוין ומצויד במטען רוחני מסוים, קודם כל דעת, ידיעות. ידיעות התורה והמצוות. „ולא עם הארץ חסיד ולא בור ירא חטא“. אחר כך כנות חלוצית-דתית. מדות, עקביות, קשיות, נאמנות, התמסרות ואחריות. ההכשרה — זוהי מבחן-האש, כור-הצירוף לכל זה. היא מצדדת את המניעות האוביקטיביות להתגלות הפנימית של האדם, להתבטאותו. היא מספיקה בידנו לחיות חיי-חפש, ללא כבלים ואונס חיצוניים, לעצב דמות להיים הפנימיים, הנפשיים לפי השקפתנו אנו. ברם, כתנאי מוקדם, צריכה להיות מראש השקפה זו. מגובשת וקבועה להלכה ולמעשה. יש מאין לא יוצר בהכשרה. בפרט בשים-לב למניעות האחרות, הסוביקטיביות, המונחות בעצם ההכשרה, בהן אנו נתקלים כאן: העבודה הפיסית הקשה לצעיר הבלתי רגיל ומנוסה בכך, המפרכת — ביחוד בתקופה הראשונה — את הגוף ואת הנפש וגוזלת את הרוב המכריע והטוב של הזמן והכחות; ההסתגלות הפסיכית לאפן החדש של היים משותפים נתוק-הקשרים עם הבית ועוד ועוד.

עם כל היותה של ההכשרה דירה ארעית מכל מקום היים בה האנשים בצותא ימים על שנים, בצבור, מתחת לגג אחד, מסביב לשולחן אחד, על יצוע אחד, באותם התנאים והמסבות מבליים הם את תקופת הבגרות שלהם, והיחסים האנושיים ההדדיים. ה„בין אדם לחברו, מתבלט כאן בחריפות ובבהירות יתירה מאשר בעיר, בקן. ואת אשר נזרע בעיר נקצר בקבוץ. מכאן הוה אומר: כבר החנוך בקן צריך להקציע את האדם, להתאימו ולשבצו במסגרת החברתית, להאצילו, לעדנו, להעלותו ולצרפו. רק אז אפשר להוציא כבשרביט-אשף, מהאנשים

את הכחות הרוחניים הכמוסים, הרדומים ואת הכשרונות הסמומים, הסמויים מהעין, בחביוני-הנפש, את המסירות והאהבה לנכסינו ולערכינו. רק אז תעלה ותבקע אותה הנימה הלבבית, הכבושה, שכה עורגים אנו לה וכה מחכים. רק אז יקרין אהלנו הדל באור וחם אינטימי, שבמשך שנים טפחו בצנעה בסתר. בעיר הננו הולכי בטל וזה משפיע על כל הפסיכיקה שלנו. מצב זה גורם לפסיביות, לאדישות, לרשלנות ולעצלנות; שולל את הרצון הכביר ואת עוז-הנפש. הננו נעשים קרים ונחשלים על כל השטוהים, לרבות את ההסתדרותי-הרעיוני. ההכשרה מפעילה, מרענת, מזכיזה, מרגילה את האדם להיות יצרני, פרודוקטיבי, כובש, מתקיף; מעוררת את האינצ'יאטיבה שלו הנרדמת, פועלת לטובה על כל חי-האדם ויצירתו. כאן — גלוי חדש לאדם; כאן יראה באור חדש! אור הגנוז...

ובכדי שהתגלותנו תהיה שלמה והולמת את מהותנו, עלינו ראשית כל להקדיש מלחמה גלויה ועקשנית על העב-הארצות. כבר אמר סוקולוב את שלו. כבר הזהיר נמרצות את היהודי ובעיקר את הנוער, "מפני סכנת עם הארצות", השונא היותר גדול בהיסטוריה שלנו, שקם עלינו לכלותנו בדור יתום זה. סוקולוב רואהו כבר בהלכו ובבואו: "עוד לא קם אויב מסוכן כזה, ההולך לאטו בצעדים כ"כ בטוחים". והוא מתריע להיות ער ועז-רוח כנגדו. "עלינו לקום על עם ארצות הזאת, צריך להכריח את האנשים שיתחילו ללמוד תורה וכו' וכו' (מובא "בההד", גליון שבט תרצ"ב. עיין שם את כל הפיסקא). וכבר הוסיף, "ההד" משלו (באותו הגליון: שתי-שלוש שורות "ככל הגדולים"). בפשטותו הנעימה, המיוחדת, על פי דרכו: "טעית מר סוקולוב! עם-הארץ אינו הולך ובא, הוא כבר בא הוא כבר השתלט במחנה!..." וכך הוא הדבר. אפילו במחננו, בתוכנו. התישב בינינו ברחבות ובקביעות. זרק את מרתו בנו. הטיל את כסיבו בתוכנו, "כקריא לשומשמי", כעש יאכל בגדים וכרב-עצים כן הוא מכלה בנו חלקה טובה, מעמיד לחדר לקרבנו, עושה בנו שמות, מאבק, מכרסם, מפורר מבפנים וחותר תחת היסודות. לעמקות אנו נתבעים, ללמודים. וללמוד דוקא מתוך הספר, מהמקורות הראשונים. צריך להנהיג בקנינו חוגים ושעורים אובליגטוריים לתנ"ך ולמשנה, לתלמוד ולאגדה. הכל לפי הלימודים ורמתם התרבותית. מוכרחים לשנות את המהלך שעד עכשיו. שבענו כבר את השיחות ונשפי השאלות. זה כבר מספיק לנו לזמן מה. אמנם, אין לבטל את ערכם. אך בהם בלבד לא סגי, בשום פנים לא! מסע-נצחון נגד עם הארץ! ההכשרה — הראי שלנו. איזה אוביקט שנעמיד לפניו ובאיזו צורה — את זה ישקוף בו. משום זה צריך להיות סליקציה, בחירה של היוצאים להכשרה. ואל יבואו בטענות אליה, אם תוצאותיה לא תמיד מפיקות רצון בכל מאת האחוזים הדרושים.

ועוד פרט קטן בסדור קבוצינו העצמיים. אחרי ככלות הכל אנשינו הרי צעירים הם, צעירים למדי בכדי שיוכלו בכוחותיהם להנהל ולהעביר את כל הפעולה החנוכית בקבוץ, ובכלל סדור היהוסים בו. אי-לוא צריך מיד עם פתיחת הקבוץ להכניס בו חבר קשיש, מנהל בוגר, מורה דרך, שבאוטוריטה שלו ינהל את ספינתם לחוף המקווה, המובטה. חבר זה צריך להיות עמהם יומם ולילה, להשכים ולהעריב. להיות עמהם בשונם וביגונם. לגדל בחברתם, בצורת-הזיההם ואופן מחשבתם. עמו ההצלחה פחות או יותר בטוהה, בלעדו-שאלה! מוכן שחבר

זה צריך לדעת איך להתהלך. שלא לסדר צירימוניות מסביב לאישיתו. לא לנהל את „שררתו“ ברמה, לא להטיל מרה בזונכיים. אל יעש עצמו כעורכי הדינין. בנעיונות, בסבר-פנים, באדיבות, במתינות תוך יחסי-חבר יעזר, יורה, יכון ויצליח. עד כאן בנוגע להכשרה.

ואף בשאלת-העליה צריכים אנו להשמע את דברנו. צריך שתהיה לנו בקרת על עלייתנו ועולינו. היא צריכה להיות מאורגנת, מסודרת — קבוצות. מן הקבוץ (בגולה) אל הקבוץ (בארץ)! רק בדרך זו נמנע ונמנע את עולינו מכמה כשלונות ואכזבות בארץ ובהמשך שלנו בה — „בהפועל המזרחי“. אך על כל זה ידובר עוד במה שיבוא, אם ירצה השם.

יוסף זינר: (ביליסטוק)

אליעזר אונגר.

בחזית = הנער.

עדים אנחנו בזמן האחרון בעולם היהודי להופעה שלילית מאד. המצב הולך ומתחדד, מתיחות על כל החזית, פה ושם סכסוכים והתנגשויות. נלחמים צעירי ישראל בצעירי-ישראל. המלחמה אינה מתבטאת כבר רק בעולם המחשבה ובאידיאולוגיה, שלה היינו רגילים באסיפות הבחירות לקונגרסים, ובסתם הרצאות אידיאולוגיות, אלא המלחמה הזו כבר יצאה למעשים וסופה נעוץ בשפיכת דמי פועלים יהודים בחזית העבודה. עד עכשיו קוינו, ואמרנו לנו, כן, יתאחה הקרע שהתהווה בנער העברי. אין כל מלחמה יסודית ואמתית בין הנער העברי. ישלימו זה את זה, כאשר יפגשו במציאות הארצי ישראלית, אם העבודה הציונית המשותפת בגולה לא הביאתם לידי כך. ותמיד הצבור הציוני השלה את עצמו, בפסחו על אותם ההבדלים הרעיוניים שהתהווו אצל הנער שלו במשך התקופה האחרונה, בראותו כי ממש מלחמה עזה נטושה בין הסתדרויות הנער העברי ויחשב לו „ישחקו הנערים לפנינו“ יעלו ארצה ויעשו שלום ביניהם. אולם המאורעות האחרונים בזוית העבודה בא"י, ההתנגשות בין פועלי „ההסתדרות - העובדים“ ופועלי „ארגון הפועלים האומיים“ ובכלל המצב המתוח בין ההסתדרויות הנער. מגלים הם לפני הצבור הציוני את פרצפו האמתי של הנער שלו. החזיונות האלה מכריחים את הצבור הציוני לא להתעלם מן המציאות המרה, רק לקחת עמדה ברורה לכל אותן ההסתדרויות הנער העברי לכל הבדליהן הרעיוניים והזונכיים. ההופעות האלה מכריחות לחדר לתוך עמקו של הדבר הזה, איה כאן סלע המוזלקת. עלת העלות של כל אותם הסכסוכים ומהי סבת אותה התהום רבה המבדילה בין חלק אחד של הנער היהודי ובין חלקו השני. הלא לכאורה-יאמרו התמימים - רעיון אחד, רעיון בנין האומה והארץ, ורעיון תחית הרוח והתרבות העברית, הוא המבריח את כל חלקי הנער הציוני על כל רעיונותיו וסיעותיו. זוהי רק תמימות עורת והתעלמות מהמציאות. האמת היא: שהרעיון השונה וההנוך השונה שאותם

קלטו להם חלקי הנער העברי בהיותם בהסתד' שונות. ומהם בנו להם השקפות עולם מיוחדות, הם שהרחיקו בה את לבות צעירי ישראל איש מרעהו. והמרחק הוא כבר כה נכר הן בשטחו והן בעמקו, שלעתיים תכופות יש לנו הרשם כי שתי מחנות לפנינו, שאחת אויבת את חברתה, ואין אחת דורשת את שלום השניה, ודוקא המציאות הא"י היא המכריחה אותנו להסביר ולברר לנו את כל השקפותיהן השונות של ההסתדרויות הנער, כדי לעשות לנו תמונה שלמה ומקיפה של אותה החזית, חזית הנער העברי.

ההסתדרות „השומר הצעיר“ — שלקחה לה בירושה כנראה בזכות נכסי מלוג את שם „השומר“ מן ההסתדרות השומרים שהיתה בארץ — היא היתה הארגון הראשון של הנער הציוני ברחוב היהודי. היא בתור הראשונה, והיות שקמה בעונת השגשוג של הציוניות ופריחתה. כמו למשל השנים האחרונות לפני המלחמה העולמית, בימי המלחמה והצהרת בלפור ובימי העליה 25—1920 היה לפניו כר רחב לעבודה ולהתפתחות פנימית. תפקיד גדול היה מוטל עליה, לעורר את הנער מתרדמתו הגלותית, להרחיק ממנו את כל האטרביזטים של הגלות והפסיכולוגיה שלה. ולא היה זה מן הנמנעות. רעיון הגאולה, השחרור והתחיה העברית מצא לו תמיד את צנורותיו לחללי לבות הנער העברי הער. לכן הננו עדים שתנועת השוה"צ הלכה הלך וגדלה במספר, נכנסו אליה משמנו וסולתו של הנער העברי, כי הלא הלהיב אותם הרעיון הציוני שהיה חרות על דגל התנועה. עליה היה ללכת באותה הדרך שהתותה לה לכתחלה „לחנך דור צעיר בעד האומה וברוח האומה“. אולם אם נעקב את כל צעדי התנועה הזו הננו מוצאים סטיה מן הדרך הישרה מן הדרך הציונית.

יסודות זרים שאינם מתאימים לרוח הנוער העברי וסביבתו התבוללו ברעיונו של השוה"צ, והם הרעילו באפן הדרגתי את נושאי-הרעיון הזה, הם שהרחיקו את השוה"צ ממקורו, ממקור היהודית. שטת השוה"צ מיסודו של וינקין אינה מתאימה לחברה היהודית. אין אצלה אותם התנאים והגורמים החברתיים שישנם אצל עמים אחרים, עמים טבעיים היושבים על אדמתם איש תחת גפנו ותחת תאנתו. המומנטים הסוציאליים תפסו את המקום הכי חשוב ברעיונו של „השוה"צ“. הם היו צריכים להיות דק בתור פרפראות לרעיון. יותר מדי נוונו חברי השוה"צ במזון הסוציאליסטי והוא הרחיק אותנו ממקור הציוני. והביאהו לידי עזיבת מחנה השוה"צ וכניסת חלק גדול וחשוב למחנה שונאינו. במקום לשמר על קניני האומה ומסרתה, להשריש בלב החניכים, ובמקום להחדיר את כל אלה הצעירים ביראת כבוד-לכל הפחות-לקדשי האומה ולערכיה הדתיים חנך השוה"צ את הנער שלו באיבה ובשנאה לכל הנזכרים. הכניס הוא בלבבות הצעירים מין ריאקציה לכל העבר היהודי והכל תחת האיציסלא של הציונות ובצל דגלו הכחל-לבן. האין למנהיגיו מוסר כליות בראותם שדוקא „השוה"צ“ המציא והספיק למחנה האדומים, לאויב הכי מסוכן לציונות ובנין א"י מספר כה מרבה של כחות צעירים בעלי מרץ, האלימנט הכי בריא ? ואל יאמרו ויראו ש„השוה"צ“ העלה מספר גדול מחבריו לא"י. קחו באפן פרופורציוני את מספר החברים שהיה באותה התנועה, מספר של עשרות אלפים, והתחשבו שהוב היה במשך זמן ארוך היחידי ברחוב הציוני, אזי מספר השומרים הנמצא בארץ ומאורגן בקבוץ ארצי (שע"א עוד נדבר לקמן) אינו רב וניכר. ויציאת

חבריו את התנועה בשנות 1925-1928 מעידה על החנוך הגרוע-שקבלו חברי „השוה“צ“ במובן הלאומי. ואין כאן להצטדק במשבר שלט באותם השנים בא“י. כי דוקא באלה השנים הננו עדים להתפתחות להתיסדות הרבה הסתדרויות הנער, אלא לא ביער כאן חנוך לאומי טהור, לא היתה הכרה ציונית מלאה, הסוציליות מרובה מהציונות.

השוה“צ“ השריש בלב חניכיו איזה רגש של התבדלות מכל החברה היהודית. בהטיפו „לחברת הנער“, „למעמד העומד“ הרחיק אותם מחברת הגדולים, הזקנים ומנין ישאב הוא כחות רעננים, מסירות נפש לקיום האומה? קורא הוא את אנשיו „אנשי המחרת“ ושכח את העבר ואין עתיד בלי עבר, הרחיק „השוה“צ“ את חניכיו מן העבר היהודי מתורתו - תרבותו וקניניו הנצחיים של עם ישראל. הציונות דורשת: הרבה אמונה, אמונה בכחות היוצרים של האומה בעברה, ובעתידה, מסירות נפש בעד כל ערכי האומה המקוריים, ואיה המעין ששאב ע“ז ותעצומות-נפש? „אם יש את נפשך לדעת את המעין ממנו שאבו אחיך המומתים בימי הרעב עז כזה, תעצומות נפש“, „אל בית המדרש סור“ סור אל כל אותם המעמדות השתדל להכירם, את הצד היפה שבהם ואת הצד המגונה שבהם, על כל מעלותיהם ועל כל מגרעותיהם. חנוך ציוני שלם דורש להכניס בלב החניכים אהבה, רגשי קדש לכל האומה כלה, על כל מעמדותיה, לנעריה ולזקניה לאותה הישיבה, „שלא הובישה חמדת נעוריה“. אבל חנוך המכון וקולע רק למעמד אחד ואינו מכוון לשרות כל העם אין לכנות „חנוך לאומי בריא“ הוא מוגבל ומצומצם, ואין לקוות ממנו תוצאות פוריות במובן הלאומי הרחב. הכח המניע שהעלה את החלוץ של „השוה“צ“, ואשר ממנו הוא שואב את מרצו בהוי הא“י, מקורו דוקא בהאידיאה הסוציאליסטית שבו. וכל ההישגים-לפי דעתו-שהושגו בא“י, כלם רק הודות הדחיפה שבאה מהם הסוציאליסטיות שבו (כן דברי מר יצחק גרינבוים באחד ממאמריו ב„הינט“).

רעיון של „השוה“צ“ קורא למהפכות, „לשנוי-ערכין“ בחברה היהודית, שאין להם מקום בקרבנו ובקרב א“י הנבנית. למהפכות למרידות יש קרקע במקום שיש חיים הדורשים רק תקון ושנוי צורה. מלחמת מעמדות - שאותה מטיפים אצל עמים אחרים תתכן היא בעם שיש מעמדות מסלימים אבל לא במקום שאין עדין חיים שלמים, במקום שהזיים צריכים להברא ולהתגבש, והמעמדות צריכים להוצר. לא מתוך שליטה ומלחמות מעמדות תבנה א“י ויבראו זוינו החדשים כי אם מתוך חיוב. לא מתוך עקירה כי אם מתוך נטיעה ודוקא רק זקע של העבר וקניניו הדתיים-הלאומיים. הציונות שואפת לא רק לגאולת המעמד העובד אלא לגאולת האומה כלה, והטא שלא יכופר חטאו אלה שטפחו רק את רגש האהבה רק למעמד אחד ורגש של שנאה למעמד השני. חנוך ציוני משמע לחנך ברוח זו, שלארץ ישראל אין עולים לשם עסק, הנאה פרטית, גאולה פרטית אלא לשם גאולת הכלל, גאולת האומה כלה, שלמענה אנו יכלים לעבד עד כלות-הנפש ולמענה יכולים אנו לאמץ את כל כחות הגוף והנפש, כי גאולת האומה הנה ברעיון הכי נשגב בשבילנו: אין בעולם ארץ מלבד ארץ ישראל, שהיהודי יוכל להתחיות במאה אחוז בתור אזרח חפשי. ואיי שום ארץ יכולה לתת לנו את אותה האטמוספירה החפשית, האמתית והטבעית שתתן לנו האוירה הא“י בתור אוירת המולדת.

בקשת ציון לשם הסוציאליזם, המתבטאת במסגרת הסתדרות סוציאליסטית ואשר אינה נובעת מדרישות הישר החברתי של הנביאים, אין בכחה בכדי להחזיק מעמד בהוי הארצי ישראלי, העשיר כל כך הרבה באבני-נגף ומכשולים. ואין זאת אומרת שהחלוץ בארץ יתן את עצמו לנצל ע"י המעבידים הקולר-ניסטים, אבל אין להעמיד לכתחילה את המלחמה בנצול הפועלים ובעד זכויותיהם בתור גולת הכותרת של החלוץ ורעיונו. אסור לעשות את רעיון החלוציות לרעיון של עבודה זרה, החלוציות שמה לה למטרה, "לכונן את הארץ ולהבנות ממנה" ומי יודע להעריך עד כמה היה, "השוה"צ" לכוח חיוני ולמעין נובע כחות רעננים וצעירים-אלמלא לא הרעל ברעיונות זרים-לבנין האומה וארצה. לא רק פעם חפצו כבר מנהיגי "השוה"צ" ללכת בכיוון יותר פשרני לגבי הרעיון הסוציאליסטי שבו. ולא רק פעם העבירו כבר בקרת בשת חנוכם ובכוונם הרעיוני ושנו את הטון החריף שהיה נשמע מדי פעם בפעם במאמריו של מרדכי אוהרנ-שטיין, אבל ללא הועיל. ההשקפת עולם המטריאליסטית שיש ל"שוה"צ והשפופרת שע"י הוא מביט על כל החזיונות שבציונות, הן הגוברות בתנועה. על ההסתגרות של השומר הצעיר במסגרת מיוחדת, ובתור חברת מובחרים ומיוחסים בין שאר פועלי א"י מעידה העובדה שהוא יצר לו ארגון מיוחד של חבריו בא"י בשם "קבוץ ארצי" שהנהו מסגרת בתוך מסגרת. באופן כזה מתבדלת התנועה הזו גם משאר תנועות הפועלים בארץ.

התנועה השנייה לה בשנים וקרובה ברעיון היא תנועת "גורדוניה". התנועה הזו באה וחדשה את "העממיות" שלה, עליה היה להיות "תנועה נער עממית" ששואבת את כחותיה מן העם. כזוות הבאים מן העם ושבים אליו ומחיים אותו. לאיש המופת בחייו ובמהלך מחשבתו לקחה לה זו התנועה את א. ד. גורדון. אבל לא הרבתה היא להתרחק הרבה ברעיונה מן "השוה"צ - זולת שהיא אינה מכירה במלחמות מעמדות אלא מאמינה בהתפתחות הדרגתית. גם היא מבכרת את המומנטים הסוציאליים על הלאומיים ומתבדלת מהצבור הציוני. עמדתה לדת ולמסרת היא דומה לעמדת "השוה"צ". מחנכת היא את חבריה ביחס שלילי להמיני העם הדתיים במקום לקרבתם אל העממיות היהודית המסורתית, שהנה חכה היוצר שבאומה.

תנועה קצונית מיוחדת במינה ברהוב הנער הציוני היא תנועת "ברית - תרומפלדור". היא מטפח את הציונות הטהורה, בלי שום מזיגות ותבלין, כלומר את הציונות ההרצלינית. התפתחות התנועה הזו היתה סטיכית, היא הנה תולדה יוצאת הסבות הציוניות וקונוקטורות שונות. כמו למשל: המצב הפוליטי בארץ, המצב הפנימי הירוד בהסתדרות הציונית הכללית, רוח הצבאיות שלטון יד חזקה שהתגברו באירופה. כל אלה השפיעו מאד על מהלך התנועה, הזו ועל שטת חנוכה. ביחוד לקויים הם יסודות חנוכה, אין אצל הנער שלה עמקות, תכן פנימי ונפשי, מתבלטת אצלו שטחיות, אין אותה הסובלימציה, זכך, ועדין הרוח שלהם שואפת כל הסתדרות חנוכית, מבכרים אצלה את הצורה על התכן, הכמות מרובה על האיכות החניכים מקבלים את הרשם שיש להם תפקיד של אנשי צבא משוללי-כל רצון עצמי ומהלך מוזשבות עצמאי, העקר הפקודה. המשמעת וכו'.

התנועה הזו לכאורה מכירה היא בצד החיובי שבדת ובמסרת בעד האומה ובעד בנין הארץ, אבל האם, "בשב כל תעשה" היא רוצה לצאת את ידי חובתה

לעולים.

מוקדש לעולי קרקוב
אחי השוה"ד.

אשריכם העולים יוצאי השבי,
הכלים לשמש, הצמאים לדרור,
העורגים לארצם, לארץ הצבי
ושבים אליה כאל קנה הצפור.
בעוז ובגאון הלאה זרקתם
השלשלאות הכבדות שהעלו חלודה
בהן לארץ נכריה רותקתם,
ותקדישו כחכם לאדמתכם החמודה
לשדד הצחיחות, ההריסות לקומם.
עלו העולים! עלו ובניתם
בידיכם החרוצות, בלבכם הפועם
ובאמונתכם הקדושה. אשריכם שזכיתם!
אשריכם העולים פורקי העול
המעיק על עמכם זה שנות אלפים.
חי עמנו ויהיה — תכריזו לכל —
ובארצו יחיה, כי שמה לו חיים.

כלפי החנוך הדתי היום-יומי? כאן להעיר שדברינו אינם מכוונים כלפי השקפת
עולם הרביוניסטיית בתור כזו, שעל אדותיה אין ברצוננו ליחד כאן את הדבור.
אלא הננו מכוונים כלפי אמצעי החנוך והמצב „בברית“ר. אבל הבה נחזיק
טובה לתנועה זו שהועילה במדה מרובה להוציא הרבה מן הנער היהודי מן
העולם של הפיליטריים שהיה שקוע בו. וגם מחנכת היא את הנער ברצון של
מסירות נפש בעד כל האומה כלה.

יודע אנכי למפרע שביחסי „בית“ר“ אעורר עלי את דעת הרבה מזרחיים,
הרוחשים איזה כין אהבה מיוחדת לחברת „בית“ר“ ויש מהם אפ“י העומדים
בראשה. זהו חזיון. היכל רק להעיד על חסר הכרה מזרחית שלמה אצל המזרחיים
האלה! מה בכך אם יש לנו הרבה נקודות ואינטרסים משותפים שבהם אנחנו
יכולים ללכת יחד את הרביוניזם, האם תחת זה לותר על היסוד הדתי שבנו?
שהנהו אצלנו עקר העקר ומשמש לצומת הגידין שלנו. המקבל הוא את
פתרונו — לפי נקודת ראות עינינו — ברעיון הרביוניזם ובזייהם היום-
יומיים? האם עלינו להיות מסיעים לידי אנשי „בית“ר“ המבכרים את היסוד
הלאומי שבציונות על היסוד הדתי שבה?

יודעים אנהנו שהרבה יהיה עלינו להלחם בועידות ה„מזרחי“ ובתנועת
„תו“ע“ עד שנספיק לשרש את אותו העקץ שחדר באחרונה במחנה המזרחי,
המעיד רק על אי-עקביות, על פשרות וותורים. (המשך יבוא).

ישראל.

תחזקנה ידיך בן עם הנענה,
בן עם מוכה, מורדף מדורי דורות,
קרבן על מזבח כל זדון רשע,
ולנצח קים עם גדול-הקורות.

שרפו בשרך, בימי הבינים,
שופכים דמך בכל מקום ועת,
ואתה ישראל בן בחיר אל אחד
לא תיעף מלהלחם, מליחל ולשאת.

לא יוכל לך, שבט זדונים עריצים
לא אותך ינסו באש ובמים,
גם כי המאכלת על צוארך,
הרף! יקרא מלאך מן השמים...

לקראת האחוד!

עדים אנו כיום לאחודים שונים, אחודים ארגוניים ואידאולוגיים. עמים וארצות, מפלגות ואגודות, תנועות ופרקצות מתאחדים יחד ומהיום מחנה חזק הקולט לתוכו אלפים ורבבות. לרוב בא האחוד לחזוק ובסוס המתאחדים, כדי לעלות על אחרים, אשר לא התקשרו במ. כרגיל — יוצא אל הפועל אחוד בין שני עמים מפלגות וכו' כאשר המעונינים רוצים במנוחה לזמן קבוע, כדי להשיג את מטרתם וכאשר אחד מהם השיג כבר את מחוז הפצו, וירגיש את עצמו די חזק, או יעזוב את שתופו ולפעמים גם ילחם בו. כי האחוד שהתהווה ביניהם היה אחוד ארגוני ולא אידאולוגי. לכל אחד יש לו מטרה שלו ולא יותר עליה לעולם.

אולם לא כן הם האחודים בתנועה הציונית. גם פה אנו רואים אחודים שונים, בין הסתדרויות ופרקציות ובפרט בין הסתדרויות הנוער. כדרכם כמטרתם, שאיפה אחת לכלן — בנין ארץ ישראל, אלא כל אחת מהן מוסיפה על המטרה המשותפת דבר מקורי מתורתה. שואפים הן למטרה אחת ואם גם במקום חפצן לפעמים יפרוץ ריב, אין זה משפיע על בטול והתרפפות האחוד. תמיד מקשרת אותן איזה שאיפה משותפת והאחוד קים.

דרך אחת לכולנו — דרך עליה לארץ ישראל. הדרך רחבה וארוכה. בראשיתה היא רבת המכשולים, יורדת ועולה, מלאה קוצים ודרדרים ולפעמים נשקפת לעוברי הדרך הזו סכנת מות. העליה התחילה — הלך הלכו מחנות ומחנות, חבורות חבורות, בודדים בודדים. קשה היתה עליהם הדרך ורבים נפלו

בה. אחד הולך ואחד רץ, אחד עומד ואחד נופל, אין סדר ערבוביא שלמה. וכיום אנו מביטים על הדרך הזו ומה אנו רואים? אינן כבר החבורות הבודדות. רואים אנו שורות שורות של אנשים, מחנות מאורגנות, כל אחת תחת דגלה ואחרי מנהיגיה. ומתקרבות המחנות אחת לחברתה ורואים אנו הסתדרויות מאוחדות ומאורגנות. שאיפה אחת להן, הולכות שלובי זרוע ותופסות את חזית השורה, הן החלוצים של התנועה. הם הראשונים ואחריהם — אחריהם אנו רואים שוב חבורות בודדות, עיפות וחלשות, הולכות מצדי הדרך ובאמצע לא תופיענה. מי אלה? גם הם שואפים למטרתם — לארץ ישראל. אולם הם מוסיפים על המטרה את התורה האמיתית, תורת משה. שואפים הם לבנין ארץ ישראל על-פי התורה והעבודה. ודוקא להסתדרויות הללו — להסתדרויות הנוער הדתי-לאומי בגיל הרך — ישנה האפשרות לאחוד שלם, כי השגת מטרתן הן דורשת הרבה מרץ, רכז הכחות, להתאחד ולהתקשר ולהעלות „אש דת למו...”

רבות הן ההסתדרויות הנוער הדתי בגיל הרך בעולם: השומר הדתי, בני עקיבא, ברית הנוער הדתי, סיני, צופים דתיים וכו' כל אחת הולכת לה בדרך הזו לאחוד, זעיר שם וזעיר שם והשפעתם אינה נכרת בדרך הזו ונשארים תמיד האחרונים.

ומה עליהן לעשות?

הראשון שבחבורה צריך לעמוד ולקרא „מי לד' אלינו” ויקהלו אלינו עם רב, כל ההסתדרויות הנוער הדתי תסתדרנה בשורות ותצאנה לדרכם. והנה אנו רואים מחנה גדול, מאורגן ומאחד, הצועד קדימה בגאות ראש והקורא „פנו דרך!”. וישמעו ההולכים ראשונה ויביטו אחריהם ויראו — מחנה איתן וענקי הולך ומתקרב ודגלם מתנשא מעלה מעלה ומפיץ אור גדול מסביב ולא יוכלו להביט בו, יעמדו וישתוממו, יסוגו אחור ויפנו את הדרך. והמחנה עובר וצועד קדימה בלי הרף. והנשארים יתעוררו משינתם הארוכה, וידעו כי טעו בדרכם ועיניהם טהו מראות וינהרו אחרי המחנה וישימו את פניהם לדגלם ויאמרו: „נלכה בארחותינו!” ויספחו על המחנה ויהיו לאגודה אחת.

והאחוד צריך לצאת מפולניה. שתי ההסתדרויות הקימות במדינה — השומר הדתי ובני עקיבא — צריכות לתת את הדחיפה לאחוד עולמי. והאחוד של כל ההסתדרויות הנוער הדתי-לאומי בגיל הרך יצא אל הפועל בוועידה עולמית של כל ההסתדרויות האלה.

על ההנהגה העליונה של „השומר הדתי” בפולניה מוטלת החובה להיות הראשונה שבחבורה ועליה להצמיד את הצעד הראשון בכון זה.

ולכן אל נא נתמהמה בדרכנו ונתכונן לקראת האחוד!

ישראל מובחר (בסטר).

אל הנוער הדתי!

מחשבי הגלות השחורה, מגבכי ים החיים, ההולך וסוער לנגדנו לבלענו בלוע-תהומו מושבות גלי הצרות המרות, חדשות לבקרים-לרגעים מסילה אות עולה, עולה ואורה לארץ החיים. זה המסילה העולה בית-אל ובית-לאום-ישראל. ובצאת ישראל ממצרים ובית יעקב מעם לוועז לרש וחרף צערו. ועם חרף נפשו לחיות חיי עבודה בזיעת אפים על אדמת ארץ אבות שכלה משקה דמעות ודמים ושנים גם חדשים לא יעלו כחומה בני ישראל אשר אמרנו הם לראשונה יסעו. כמה מחובשי בית-המדרש, אשר רגשי אש דת בוערים בלבותיהם והתורה והמצות אור לרגלם ונר לנתיבתם לא זעו ולא נעו ולא באו לעזרת העם כגבורים... ולמה הבל וריק יהגו אך נכאים, על אחיהם הצעירים אשר בדם-לבבם יבנו עתידות למו? הטח מראות עיניהם את הפלאים ואת אגדות-הגבורים החיות והמחיות את ארצנו ועמנו! הלבם לא ידאב ולא יכאב על מעוט הלקנו ועל מזער אותיותינו בספר היצירה החדש, ההולך ונכתב באת ברזל על שדמות יהודה והרי-הגליל? ואותה המלחמה אשר אסרתם להיות לה לתורה למגן ולסתרה ולמחסה ולמסתר הזרמים חדשים. מדוע אין אתם מרחיבים את חזיתה עד לארץ-ישראל?

ושמא חלילה צדקו הליצינים, האומרים שאין לכם אלא תורה שבפה ועצלים ורשונים וחלשים אתם לעמוד בקשרי-המלחמה המעשית, להשיב המלחמה, מתורה ועבודה?

הזאת היא חכמתכם ובינתכם לעיני אחיכם שנואיכם. אשר יאבוד דם במלחמת כבוש הארץ, לעמוד מרחוק, להטיל עין-הרע בכל נצחון וללחש על המכה לעתות בצרה? הטוב לכם להיות זגב למשעלי שועלים? הטוב לכם ללכת רתומים כסוסים קלים למרכבות אנשים אשר אך כבוד ועושר ירדפו ובוז יבוזו לכם בלבם? הטוב לכם לשמש מדריגות ושלבים לאלה העולים על גביכם על כסאותיכם?

ודעו וראו, כי רבה הטאתכם נגד עמכם הטובע בצרות ובתם מטיבים לו גגן נחמות כוזבות וישועות דמויות — הלא תראו? הלא תדעו? הלא תבינו ש"סופו על זה פסיעה גסה לסטרא דשמלא?"

היש לכם די און ועצמה להטות את כל אותו זרם הדם החי והתוסס בלבות צעירינו אל אותה השקת אשר ממנו ישתו... את דמם לרויה? שימו לבכם אל המסילה ואל הדרך אשר הלכתם, הביטו וראו מה כבשתם בשבילכם אתם?

על כל תקופה ותקופה המתחדשת בדברי-ומיני אנו באים ומזכירים לכם — תקופה מתחדשת — באו והתחדשו עמה! ועל כל גל וגל של תחיה, אנו באים וקוראים לכם: באו ועלו ועבדו וחיו והחיו עמנו! שערי הארץ פתוחים, דרישות ידים לעבודה וחזק ואמוץ בעבודה לתורה ולתעודה. שימו לבבכם על דרכיכם אהים, שימו לבבכם אל אותה הקריאה, אשר קראו אליכם אחיכם לאמור באו ובנו!

ההנהגה העליונה

לכנסת „השומר הדתי“ בפולניה

(—) ד"ר אברהם גוטטסדינר (יו"ר) (—) ישראל בסטר (מזכיר)